

Kulturdepartementet

Postboks 8030 Dep,

0030 Oslo

Sendt elektronisk via www.regjeringen.no/2608147

Vår dato:
25.09.2018

Vår referanse:
18/18666

Deres dato:
14.08.2018

Deres referanse:
18/4300

Høringssvar om endringer i åndsverkloven - Gjennomføring av portabilitetsforordningen (EU)

Det vises til høringsbrev fra Kulturdepartementet datert 14. august 2018 med frist for kommentar den 25. september 2018.

Forbrukerrådet er opptatt av å styrke og verne om forbrukernes rettigheter. Forbrukerrådet stiller seg positivt til inkorporering av portabilitetsforordningen i åndsverkloven. Det er Forbrukerrådets oppfatning at forordningen er positiv for forbrukere, siden den vil gi tilgang til nettbaserte innholdstjenester ved midlertidig opphold utenfor den enkeltes bostedsstat.

Bostedsstat

Portabilitetsforordningen artikkel 3 nr. 1 stiller krav til at tjenestetilbyderen skal gjøre det mulig for abonnenten til å få tilgang til den nettbaserte innholdstjenesten på samme måte som i bostedsstaten. Med «bostedsstat» menes det den staten der abonnenten har «faktisk og varig» bosted jfr. artikkel 2 nr. 3 i forordningen. Fortalen i forordningen utdyper ikke det nærmere innholdet i «faktisk og varig bosted». Ordlyden «fast og varig bosted» tilsier at det er tale om stedet der en person vanligvis oppholder seg. Begrepet gir grunnlag for en konkret skjønnsmessig vurdering i hvert enkelt tilfelle. Det gir rom for fleksibilitet noe som er en fordel for abonnenten.

Midlertidig oppholdssted

Forordningen gjør det mulig for en abonnent som oppholder seg midlertidig i en annen medlemstat enn bostedsstaten, til å få tilgang til og bruke nettbaserte

innholdstjenester. Med «midlertidig opphold» menes det «i et begrenset tidsrom» se artikkel 2 nr. 4 i portabilitetsforordningen.

Forbrukerrådet samarbeider med forbrukerorganisasjoner i Europa gjennom BEUC. På vegne av sine medlemsorganisasjoner har BEUC tidlig i lovgivningsprosessen særlig støttet opp under at forordningen ikke måtte underlegges noen konkret tidsbegrensning for bruk av portabilitet. Det begrunnes med at abonnenter reiser utenlands for ulike formål, og med ulik frekvens og varighet. Forbrukerrådet finner det derfor positivt at forordningen ikke legger opp til en tidsbegrensning.

Unntak for portabilitet av nettbasert innholdstjeneste

Forbrukere har ikke krav på portabilitet i tilfeller der en nettbasert innholdstjeneste blir levert uten betaling av penger, se artikkel 6 nr. 1 i portabilitetsforordningen. Det betyr for eksempel at Norsk Rikskringkasting (NRK) er unntatt reglene om krav til tilrettelegging av portabilitet for abonnenter som midlertidig oppholder seg utenlands. NRK kan likevel velge å legge til rette for portabilitet for sine brukere. Direktør for juridisk, rettigheter og personal i NRK, Olav Nyhus uttalte til NRKbeta 1. april 2018 at:

«NRK ønsker imidlertid at vårt innhold skal være tilgjengelig for nordmenn i utlandet og vi arbeider for å få til dette, sier Nyhus, og legger til: Forretningsmodellene for opphavsretten setter imidlertid foreløpig begrensninger for hva vi kan tilby utenfor Norges grenser».¹

Forbrukerrådet håper NRK finner det hensiktsmessig og mulig å gjøre den nettbaserte innholdstjenesten tilgjengelig for brukere av NRK som oppholder seg midlertidig utenfor bostedsstaten.

Andre merknader

Forbrukerrådet vil avslutningsvis knytte noen kommentarer til det vi oppfatter som de mest sentrale utfordringene i forordningen. Dette gjelder særlig tjenestetilbyderes begrensning av portabilitet for spesifikke perioder, forespørsel av informasjon i større utstrekning enn nødvendig for å verifisere bostedsstat, bruk av kontroll av IP-adresser for å spore abonnentenes beliggenhet og begrensning av tjenestens portable rekkevidde. Dette har også EU-kommisjonen gjort nasjonale myndigheter oppmerksom på.² I lys av at det

¹ <https://nrkbeta.no/2018/04/01/na-kan-eu-borgere-reise-med-netflix-men-nordmenn-ma-vente/>

² Letter to the attention of the competent national authorities on the application of Regulation (EU) 2017/1128.

allerede kan se ut til å være noen utfordringer med gjennomføringen av forordningen, ser vi grunn til å understreke at tjenestetilbyderes lojalitet er helt avgjørende for at retten til grensekryssende portabilitet av nettbaserte innholdstjenester skal være gjennomførbar i praksis for den enkelte abonnent. Vi antar at tjenestetilbyderne innretter seg, særlig etter at EU-kommisjonen har gitt føringer.

Håndhevelse

For at reglene skal kunne ha den tilsiktede virkningen, og samtidig unngå at tjenesteytere opptrer illojalt overfor regelverket, vil det også være avgjørende at vi har et sterkt og kompetent tilsyn som forvalter og håndhever reglene effektivt. Det er ikke realistisk at enkeltabonnenter vil bringe saker vedrørende mislighold av portabilitetsforordningen inn for domstolsapparatet. Det er derfor viktig at Forbrukertilsynet har tilstrekkelige ressurser til å utøve sin tildelte myndighet.

Vennlig hilsen

Forbrukerrådet

Finn Lützow-Holm Myrstad

Fagdirektør, digitale tjenester